

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Анализ на нуждите за работа с отворени данни

1. Какво са „отворени данни“?

Отворените данни са данни, генерирани от държавна институция, които са публикувани от нея в такъв формат и под такъв лиценз, че да бъдат свободно използвани, обработвани или разпространявани от всички.

Основните критерии за отвореност на данните са:

- **Достъпност и наличност:** данните трябва да са налични в тяхната цялост и на разумна цена, която не ограничава тяхната повторна употреба, като в най-добрия случай те са достъпни за даунлоуд през интернет. Данните също така трябва да са налични в удобен формат, който позволява тяхното модифициране.
- **Повторна употреба и разпространение:** данните трябва да са предоставени при такъв лицензионен режим, че да е възможно те да бъдат повторно използвани и разпространявани, включително и чрез смесване на масиви от данни. Данните трябва да бъдат машинно читаеми.
- **Всеобщ достъп:** всеки трябва да може да ползва, повторно употребява и разпространява данните, без да бъдат налагат дискриминационни ограничения за определени сфери на дейност, лица или групи. Например, ограничения за нетърговска употреба или ограничения за ползване единствено за определена цел (само за образователни цели например) не могат да бъдат налагани.

2. Инициативата „Партньорство за открито управление“

Инициативата „Партньорство за открито управление“ стартира официално на 20 септември 2011 г. в Ню Йорк, когато 8те държави-основателки (Бразилия, Индонезия, Мексико, Норвегия, Филипините, Южна Африка, Обединеното кралство и САЩ) приемат Декларация за открито управление и представят своите планове за действие. Основна цел на инициативата е държавите, участващи в нея да поемат конкретни ангажименти за насърчаване на прозрачността, овластяване на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

гражданите, борба с корупцията и използване на новите технологии с оглед постигане на по-добро управление. „Партньорство за открито управление“ е инициатива, която се основава на принципа на сътрудничеството между всички заинтересовани страни и се ръководи от Управителен съвет, в който участват представители на правителствата, участващи в инициативата и на граждански организации.

За да се присъединят към инициативата, държавите следва да изразят официално подкрепата си за Декларацията за открито управление, да представят план за действие с конкретни ангажименти на съответното правителство за постигане на открито управление и да демонстрират своята готовност техният напредък по изпълнение на ангажиментите да бъде оценяван от независими външни експерти. За периода от старта на инициативата до днес към нея вече са се присъединили 64 държави.

България се присъединява към Инициативата „Партньорство за открито управление“ по силата на решение, взето на заседанието на Министерски съвет от 24 август 2011 г. и представя своя първи план за действие през септември 2012 г.

3. Стратегически документи

[Работен вариант на Харта за отворени данни на Инициативата "Партньорство за открито управление"](#)

[Стратегия за развитие на Инициативата "Партньорство за открито управление" 2015-18](#)
[Независим механизъм за оценка: България Доклад 2012–13](#)

[Директива 2013/37/ЕС На Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за изменение на Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в обществения сектор](#)

[Оперативен план за изпълнение на поетите ангажименти по партньорството за открито управление](#)

[Втори план за действие на Република България по инициативата "Партньорство за открито управление"](#)

[България](#)

Проект: „Отворените данни и гражданското участие: механизми за насърчаване на взаимодействието между администрацията, гражданите и бизнеса“

BG05SFOP001-2.009-0068

НПО Линкс

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

4. Принципи на отворените данни.

- Цялостност. Всички публични данни трябва да са достъпни. Единствените изключения са, когато засягат класифицирана информация и лични данни.
- Приоритеност. Данните се публикуват, където се създават.
- Достъпност. Данните са достъпни за широк кръг от граждани и бизнес.
- Машинночетим формат. Данните са структурирани и позволяват автоматична обработка
- Отворен формат. Данните се публикуват във формат, върху който няма ексклузивни права.
- Лицензи. Данните не подлежат на лиценз.

5. Петте звезди на Тим Бърнърс Лий.

- * направи твоите неща налични в Интернет
- ** направи ги налични по структуриран начин
- *** използвай отворен формат
- **** използвай URL, за да идентифицираш
- ***** свържи твоите данни с други, за да им даеш контекст

6. Изисквания към участниците в сесиите.

- 10-15 участника за сесия
- представителна извадка за съответната заинтересована страна
- представители на различни мнения и групи
- полова равнопоставеност

Администрация и политически представители

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

- представители на регионалната и местната власт в София и Стара Загора
- представители на различни политически партии и движения

Гражданско общество

- НПО с техническа грамотност
- представители на групи, които защитават човешките права
- граждански движения

Бизнес

микс от различни индустрии

браншови организации

представители на бизнеса с приложения - Applications

представители на бизнеса с данни

7. Форум за съвместни действия

- 1 ден сесия
- изявление на всички участници
- разработване на темите в малки групи
- SWOT анализ на всяка група
- доклад за всяка група
-

8. Приоритетни теми

- Медийна грамотност и интерпретация на данните
- Използване на отворените данни като бизнес модел
- Технологични аспекти: формат, инфраструктура и др.
- Участие и сътрудничество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

- Лични данни
- Иновации
- Лицензи
- Прозрачност и отчетност
- Данните: вид, обхват, приложение
- Качество на данните и достъпност

9. Нужди

Администрация и политически представители

- непознатост на концепцията „отворените данни“
- изолираност на отделните групи, които работят с данни
- липса на политическа воля и постоянство
- променяща се регулаторна среда
- единна входна точка за данни
- необходимост от Наръчник за използване на данни
- неясно икономическо въздействие
- необходимост от корекции на данните
- необходимост от медийна грамотност
- приоритизиране на базите данни за отварянето
- метаданни
- отворените данни помагат за оценка на администрацията
- необходими са данни от бизнеса и академичните институции
- как да се коригират грешките в данните
- наръчници за публичната администрация за работа с данни
- медийна грамотност

Гражданско общество

Проект: „Отворените данни и гражданското участие: механизми за насърчаване на взаимодействието между администрацията, гражданите и бизнеса“
BG05SFOP001-2.009-0068
НПО Линкс

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

- данните не са в познати формати и стандарти
- информираността е основа на участието
- големите данни
- необходимост от прозрачност и отчетност
- данните са налични, но не са достъпни за обществото
- отворените данни предотвратяват корупцията и популизма
- въздействието на данните
- защита на личните данни
- състезателност между общностите
- отворените данни са възможност за мониторинг и оценка

Бизнес

- отворените данни - ресурс за творческите индустрии
- попълване на Портала за отворени данни регулярно
- ясни стандарти за данните, форматите и връзките
- само свободните данни позволяват иновации
- качествените данни да бъдат оцени и маркирани
- геореференции
- възможност за свързване на данни от различни източници
- публикуване на данните в гранулиран вид
- класификацията на данните е важна

10. SWOT

Силни страни	Възможности
• въздействие върху икономиката и	• Участието като възможност

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

• иновациите• Оценка на изпълнението на администрацията и политиките• Прозрачност, отчетност, участие, доверие• информация за всички	• Икономическо въздействие• Иновации• Добър модел за администрацията• Нови потребители на данни
Слаби страни • качество на данните• дигитална пропаст• липса на видимо икономическо въздействие• политическо непостоянство в инициативата	Заплахи • Защита на личните данни• Дискриминация по отношение на достъпа• Погрешно интерпретиране на данните• Страх в администрацията• Заплаха за съществуващи бизнеси

11. Теми за дискусия

- необходимост от определение
- отворените данни: прозрачност, отчетност, участие, доверие
- регулаторна рамка
- въздействие върху обществото
- иновации
- въздействие върху бизнеса
- лицензи
- данните: качество, съдържание, достъпност
- управление на данните
- примери и приложения
- технологични аспекти и инфраструктура

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

12. Сесии

- Отворените данни: същност
- Примери за използване на отворени данни в бизнес модели
- Мерки, методи и технологии за мониторинг и оценка чрез отворени данни